

Με ποια κριτήρια επιλέγεται νομική μορφή σε μια νεοϊδρυθείσα επιχείρηση από 1/1/2015

Ένα από τα βασικότερα ερωτήματα του επιχειρείν είναι με ποια μορφή εταιρίας θα λειτουργήσει η νέα επιχειρηματική ιδέα, με βασικό γνώμονα τη μείωση του μηνιαίου λειτουργικού κόστους και την ελάχιστη δυνατή φορολόγηση. Προς αυτή την κατεύθυνση ο Εμπορικός Νόμος, αρχής γενομένης το 1879, περιλαμβάνει τα εξής πιο δημοφιλή είδη νομικών μορφών εμπορικού σκοπού με νομική προσωπικότητα:

► Προσωπικές εταιρίες

- Ομόρρυθμη εταιρία (ΟΕ): Όλοι οι εταίροι καλούνται ομόρρυθμοι και έχουν *απεριόριστη* και σε ολόκληρο *ευθύνη* για το σύνολο των δραστηριοτήτων της εταιρίας με την προσωπική τους περιουσία, γεγονός που αποδεικνύει ότι η ευθύνη των ομορρύθμων εταίρων είναι *εγγυητική*.

- Ετερόρρυθμη εταιρία(ΕΕ): Για να συσταθεί ετερόρρυθμη εταιρία απαιτείται η ύπαρξη τουλάχιστον ενός ομόρρυθμου εταίρου που θα ευθύνεται με το σύνολο της προσωπικής του περιουσίας για τα αποτελέσματα της εταιρίας. Οι υπόλοιποι είναι ετερόρρυθμοι εταίροι, οι οποίοι ευθύνονται μόνο μέχρι το ποσό της εισφοράς τους στο κεφάλαιο.

► **Κεφαλαιουχικές εταιρίες**. Οι εταίροι ή μέτοχοι ευθύνονται περιορισμένα μέχρι το ύψος εισφοράς τους στο κεφάλαιο της εταιρίας και όχι με την προσωπικά τους περιουσιακά στοιχεία για τυχόντα χρέη αυτής. Στην κατηγορία αυτή εντάσσονται οι κάτωθι νομικές μορφές:

- Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρία (ΙΚΕ): Ν.4072/2012
- Εταιρία Περιορισμένης Ευθύνης (ΕΠΕ): Ν. 3190/1955
- Ανώνυμη Εταιρία (ΑΕ): Ν. 2190/1920

Με κριτήριο τη φορολογία εισοδήματος

Ο φόρος εισοδήματος νομικών προσώπων είναι ένα από τα κυριότερα θέματα που πρέπει να εξετάσουν οι εν δυνάμει επιχειρηματίες. Σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, οι φορολογικοί συντελεστές έχουν διαμορφωθεί ως εξής, με έναρξη ισχύος την **1/1/2016**:

Νομική μορφή	Φορολογικός Συντελεστής		Προκαταβολές Φόρου	
	Τήρηση απλογραφικών βιβλίων	Τήρηση διπλογραφικών βιβλίων	Χρήση 1/1- 31/12/2015	Χρήσεις από 1/1/2016
Ατομική επιχείρηση, ΟΕ, ΕΕ	29%	29%	75%	100%

ΑΕ, ΕΠΕ, ΙΚΕ (εκτός Τραπεζιών)	-----	29%	100%	100%
--------------------------------	-------	-----	------	------

Όπως γίνεται κατανοητό στον ανωτέρω πίνακα, πλέον το καθεστώς φορολόγησης που ισχύει στην Ελλάδα σύμφωνα με τις τελευταίες τροποποιήσεις του Ν.4387/2016 *εξομοιώνει* το φορολογικό συντελεστή σε 29% για όλα τα νομικά πρόσωπα ανεξαρτήτως κατηγορίας βιβλίων και νομικής μορφής. Συνεπώς, η φορολόγηση των καθαρών κερδών δεν εμφανίζει ενδιαφέρον ως κριτήριο επιλογής νομικής μορφής.

Με κριτήριο τη μείωση λειτουργικών εξόδων

Στο ίδιο πνεύμα με τα ανωτέρω, βασικός γνώμονας μιας νέας επιχειρηματικής προσπάθειας είναι η ελαχιστοποίηση του λειτουργικού κόστους, με έμφαση στην πληρωμή ασφαλιστικών εισφορών προς τον Ο.Α.Ε.Ε. , που ανήκει η πληθώρα των φυσικών προσώπων. Για το λόγο αυτό, ιδιαίτερα προσφιλή επιλογή είναι αυτή της **ΙΚΕ**, καθώς στην υποχρεωτική εγγραφή στον ΟΑΕΕ υπάγεται μόνο ο διαχειριστής της και όχι όλα τα μέλη που τη συνθέτουν.

Από την άλλη πλευρά, θα πρέπει να επισημανθεί ότι η ΙΚΕ υποχρεωτικά βάσει Νόμου τηρεί διπλογραφικά βιβλία, γεγονός που αυξάνει το κόστος λογιστικών υπηρεσιών σε μηνιαία βάση και θα πρέπει να συνυπολογιστεί στο business plan των επιχειρηματιών.

Με κριτήριο την εισφορά κεφαλαίου σύστασης

Το όριο εισφοράς κεφαλαίου για τη σύσταση μιας επιχείρησης εξαρτάται αποκλειστικά από τη νομική μορφή της, με τις νομοθετικές διατάξεις να ορίζουν πάντα το ελάχιστο ποσό. Σε αυτή τη λογική, για τη σύσταση:

- ☞ **ΙΚΕ** (Ν.4072/2012): Ελάχιστη ονομαστική αξία 0 ευρώ ανά εταιρικό μερίδιο. Δύναται να υπάρξει Μονοπρόσωπη ΙΚΕ με μόνο έναν εταίρο και προφανώς ένα εταιρικό μερίδιο.
- ☞ **ΕΠΕ** (Ν.4156/2013): Για πλήρη εναρμόνιση με την ΙΚΕ, το ελάχιστο κεφάλαιο σύστασης της ΕΠΕ, βάσει της εν λόγω νομοθεσίας, καθορίζεται από τους εταίρους χωρίς περιορισμό. (Ν. 4156/2013)
- ☞ **ΑΕ** (Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου της 12/12/2012, ΦΕΚ Α240): Για την ίδρυση ΑΕ απαιτείται ελάχιστο κεφάλαιο 24.000€ σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, με εξαίρεση τις ειδικές κατηγορίες ΑΕ, όπως τράπεζες, ασφαλιστικές επιχειρήσεις κ.ά.

☞ **ΟΕ/ΕΕ:** Για τις προσωπικές εταιρίες δεν υπάρχει ακριβές ποσό κεφαλαίου, καθώς υπάρχει απεριόριστη ευθύνη με την προσωπική περιουσία των εταίρων της, με αποτέλεσμα να επαφίεται στην προσωπική κρίση αυτών.

Αυτό που θα πρέπει ακόμη να συνυπολογιστεί είναι το γεγονός ότι στις κεφαλαιουχικές εταιρίες το ύψος του κεφαλαίου αποτελεί τη *βάση* για τη λήψη επιχειρηματικών δανείων, καθώς λειτουργεί εγγυητικά απέναντι στους τρίτους πιστωτές. Αυτό συνεπάγεται ότι στον καθορισμό του κεφαλαίου εισφοράς για μια εταιρία, πέρα από το μέγεθος της επένδυσης που απαιτείται, θα πρέπει να ληφθεί υπόψη και η δανειοληπτική ικανότητα αυτής, με αποτέλεσμα να χρειάζεται ενδεχομένως ένα μεγαλύτερο ποσό κεφαλαίου από το ελάχιστο που ορίζει ο Νόμος.

Επίσης, να σημειωθεί ότι η υποχρεωτική καταβολή του 1% επί του κεφαλαίου σύστασης ως Φόρος Συγκέντρωσης Κεφαλαίου στην αρμόδια Δ.Ο.Υ για όλες τις εταιρίες ανεξαρτήτως νομικής μορφής, καταργήθηκε με τις διατάξεις του Ν.4254/2014.

Με κριτήριο τη δέσμευση της προσωπικής περιουσίας των εταίρων

Ένα από τα σημαντικότερα κριτήρια για την επιλογή νομικής μορφής είναι αυτός της ευθύνης για τυχόντα χρέη και νομικές δεσμεύσεις που θα δημιουργήσει η εταιρία ή την οικονομική κάλυψη του επιχειρηματικού ρίσκου που διαθέτει.

Όπως έχει ήδη γίνει κατανοητό από τα ανωτέρω, στις προσωπικές εταιρίες την απόλυτη οικονομική ευθύνη φέρουν οι εταίροι της, νομικά ή φυσικά πρόσωπα, με δέσμευση και εγγύηση της προσωπικής τους περιουσίας. Αντίθετα, στις κεφαλαιουχικές επιχειρήσεις εγγυητικό ρόλο έχει αποκλειστικά και μόνο το ύψος του κεφαλαίου που έχει καταβληθεί από τους εταίρους / μετόχους, χωρίς οι ίδιοι να δεσμεύονται περαιτέρω με οποιονδήποτε τρόπο.

Αυτό συνεπάγεται ότι τα μέλη που συνθέτουν τις ΟΕ/ ΕΕ πρέπει να έχουν ισχυρούς δεσμούς εμπιστοσύνης και αμοιβαίας πίστης, καθώς οι πράξεις τους δεσμεύουν την περιουσία και των υπολοίπων εταίρων. Προφανώς, αυτές οι μορφές εταιριών είναι ιδιαίτερα προσφιλείς στις μικρές οικογενειακές επιχειρήσεις όπου υπάρχουν συγγενικοί δεσμοί μεταξύ των μελών- εταίρων.

Αποψη του SotEle Accounting Office

Με βάση την εμπειρία μας, το νομικό πλαίσιο κατοχύρωσης των δικαιωμάτων των εταίρων αποτελεί το βασικό κριτήριο για τη συμμετοχή και επένδυση σε κάθε είδους επιχείρηση. Ειδικά στη χώρα μας, που βιώνει έντονη οικονομική αστάθεια και συνεχείς νομοθετικές αλλαγές, αυτό που θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη από τους εν δυνάμει επιχειρηματίες είναι η νομική μορφή που προστατεύει και διασφαλίζει τα προσωπικά συμφέροντα αυτών, ενώ κριτήρια που αφορούν το

λειτουργικό κόστος και τη φορολογία θα πρέπει να μπαίνουν σε δεύτερη μοίρα, καθώς η επιχειρηματική πρωτοβουλία εκ φύσεως είναι κοστοβόρα και ριψοκίνδυνη.

www.sotele.gr